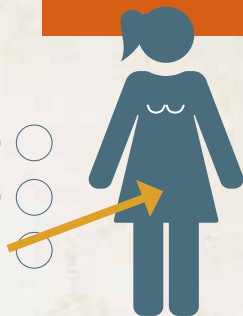
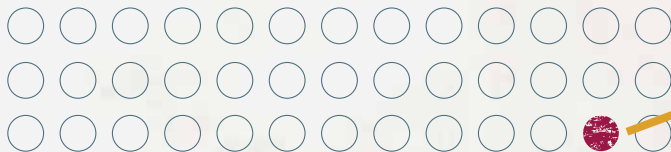

HPV

Informasjon om
HPV-infeksjon
og vaksine

**Gratis HPV-vaksine til deg som er ung kvinne
født i 1991 og senere. Det er nå det skjer!**

Det er nå det skjer!

Nå får du som er ung kvinne tilbud om gratis HPV-vaksine for å beskytte deg mot livmorhalskreft. HPV smitter ved seksuell aktivitet og er svært vanlig. Vaksinen anbefales om du har hatt ingen, én eller flere seksualpartnere.

Av alle seksuelt aktive blir 70 prosent smittet med humant papillomavirus (HPV), de fleste i ung alder. I en norsk undersøkelse hadde omtrent 45 prosent av kvinner i 21-årsalderen en pågående HPV-infeksjon.

De fleste HPV-infeksjoner gir ingen symptomer og går over av seg selv,

men ca. 10 prosent vil få en langvarig infeksjon. Langvarig infeksjon med HPV kan gi livmorhalskreft.

Det finnes mange ulike typer HPV. HPV-vaksine beskytter mot to av de vanligste kreftfremkallende HPV-typene. Den anbefales til deg som er ung kvinne, også om du har debutert seksuelt.

Vaksinasjonen består av tre doser som gis i løpet av 6–12 måneder. Tilbudet om gratis vaksine varer i 2 år fra november 2016. Dette betyr at du bør ha påbegynt vaksinasjonen senest innen utgangen av 2018.

Livmorhalskreft skyldes HPV

Livmorhalskreft skyldes langvarig HPV-infeksjon. Utvikling av livmorhalskreft kan ta mange år, men nesten halvparten av de som får sykdommen er yngre enn 45 år.

I Norge er det hvert år:

- * 3 000 kvinner som må opereres for alvorlige celleforandringer i livmorhalsen. Mange er ganske unge.
- * 300 kvinner som får livmorhalskreft. Mange av de som overlever får langvarige plager på grunn av kreftbehandlingen.

- * 70 kvinner som dør av sykdommen.

Ved alvorlige celleforandringer må en del av livmorhalsen opereres bort for å forhindre utvikling av kreft. Gravide som tidligere har tatt denne operasjonen har økt risiko for abort og for tidlig fødsel.

300

300 KVINNER FÅR LIVMORHALSKREFT HVERT ÅR I NORGE

Mer om viruset HPV

Det finnes mange forskjellige varianter av viruset HPV og de har ulike egenskaper. Noen er helt ufarlige, mens andre kan forårsake kreft.

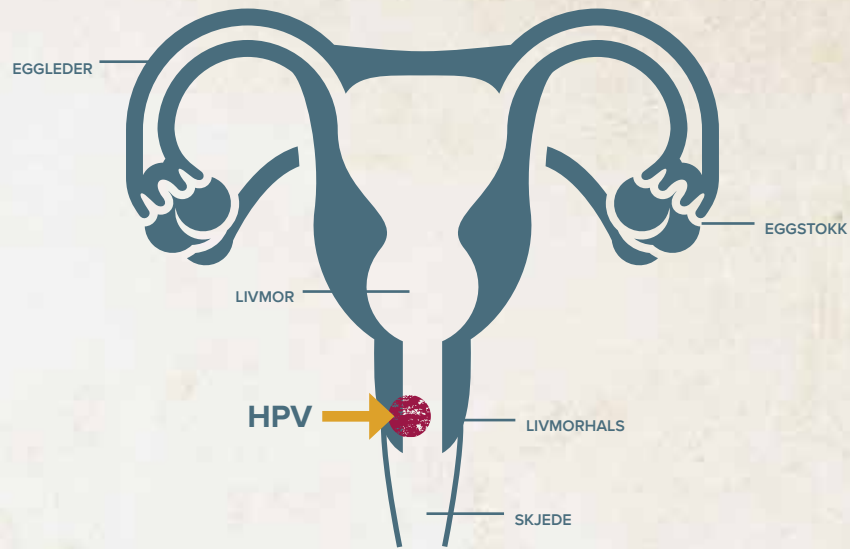

Noen HPV-typer kan gi vanlige vorter og kjønnsvorter, mens andre kan forårsake kreft i ulike organer.

Hos kvinner er livmorkreft vanligst, men HPV kan også føre til kreft i skjede, ytre kjønnsorganer, endetarm eller i svelg. Menn kan få kreft på grunn

av HPV-infeksjon i penis, endetarm og svelg.

Det er i praksis vanskelig å beskytte seg godt mot at HPV overføres seksuelt. Kondom gir begrenset beskyttelse fordi viruset også kan finnes på huden rundt kjønnsorganer som kondomet ikke dekker.

Om HPV-vaksinen

- * HPV-vaksinen som tilbys unge kvinner heter Cervarix.
- * Legemiddelmyndighetene har godkjent vaksinen ut i fra en grundig vurdering av effekt og bivirkninger.
- * Vaksinen beskytter mot HPV 16 og 18 som er årsak til 70 prosent av alle tilfeller av livmorhalskreft.
- * Vaksinen kan også gi delvis beskyttelse mot infeksjon med noen andre HPV-typer (kryssbeskyttelse).
- * Effekten er sannsynligvis langvarig og kanskje livslang. Så lenge oppfølging av de første vaksinerte har pågått (ni år) er det ingen tegn til at beskyttelsen avtar.
- * Vaksinen kan tas av kvinner som har en HPV-infeksjon, men kurerer ikke en pågående infeksjon.
- * Det anbefales ikke å teste for HPV-infeksjon før vaksinasjon.
- * Vaksinen beskytter ikke mot kjønnsvorter.

HPV-VAKSINE ER OGSÅ FOR KVINNER SOM HAR DEBUTERT SEKSUELT

- * VAKSINEN BESKYTTER MOT NY SMITTE HOS DE SOM TIDLIGERE HAR HATT EN HPV-INFEKSJON.
- * VAKSINEN BESKYTTER MOT TO HPV-TYPER. HVIS DU ER SMITTET MED ÉN AV DISSE HPV-TYPENE, VIL VAKSINEN LIKEVEL BESKYTTE DEG MOT DEN ANDRE.

Slik får du HPV-vaksine

- * Sjekk informasjon på nettsidene til kommunen der du bor for å finne ut hvor og når du kan få tatt vaksinen.
- * Det er ikke nødvendig å være folkeregistrert i kommunen for å få vaksinen.
- * Tilbudet om gratis vaksine gjelder for alle unge kvinner født i 1991 eller senere og varer i to år.
- * Vaksinasjonen bør senest være påbegynt innen utgangen av 2018.

Registrering

Alle dosene du får blir registrert i det nasjonale vaksinasjonsregisteret **SYSVAK**.

Du kan sjekke hvilke vaksiner du har fått på nettjenesten *Mine vaksiner*:
www.helsenorge.no

VIKTIG

- * VAKSINEN SETTES SOM SPRØYTE I OVERARMEN OG SKAL GIS TILSAMMEN TRE GANGER. ANDRE DOSE GIS MINST EN MÅNED ETTER DEN FØRSTE. SISTE DOSE GIS MINST FEM MÅNEDER ETTER ANDRE DOSE.
- * ER DU GRAVID SKAL DU IKKE TA HPV-VAKSINE.

Bivirkninger

De vanligste bivirkningene av HPV-vaksinen som tilbys er kortvarige plager som:

- * Ømhet, rødhet og hevelse i området på armen der vaksinen er satt. Dette er svært vanlig (mer enn 1 av 10 vaksinerte).
- * Hodepine, trøtthet eller muskelplager. Dette er svært vanlig (mer enn 1 av 10 vaksinerte).
- * Feber er vanlig (1–10 av 100 vaksinerte). Like ofte

kan det oppstå ledd-smerter, kløe, hudutslett, kvalme, oppkast/diaré eller magesmerter.

Noen opplever også svimmelhet, nesten-besvimelser og besvimelser. Dette skyldes vanligvis ubehag eller engstelse knyttet til nålestikket. Fortell derfor den som vaksinerer deg om du har besvimt tidligere i liknende situasjoner.

Alvorlige allergiske

reaksjoner kan oppstå, men er sjeldent. Derfor må du vente på vaksinasjonsstedet i 20 minutter etter vaksinasjonen. Helsepersonell som vaksinerer er forberedt på å håndtere slike situasjoner.

Verken i Norge eller internasjonalt er det dokumentert at HPV-vaksine har vært årsak til annen alvorlig sykdom. Det har blitt stilt spørsmål om HPV-vaksinasjon kan knyttes til et sammensatt

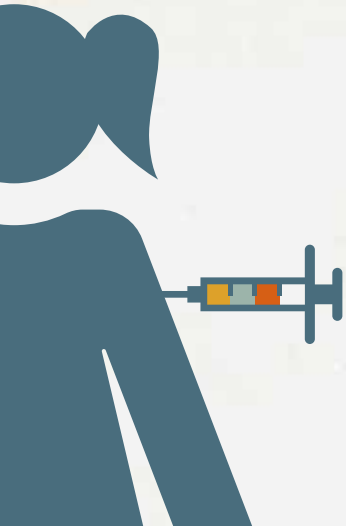
symptombilde med blant annet rask puls, svimmelhet og tretthet. Dette er særlig registrert i Danmark. Symptombildet ses også blant ikke-vaksinerte. Legemiddelmyndighetene har undersøkt dette nærmere og har ikke funnet noe som tyder på at disse symptomene skyldes vaksinen.

Symptomer som oppstår etter vaksinasjon behøver ikke være en reaksjon på vaksinen, men kan være tegn på sykdom som bør behandles. Kontakt derfor lege hvis du er bekymret.

Dersom noen opplever alvorlige eller uventede symptomer etter vaksinasjon bør de også kontakte helsepersonell for å få meldt dette til legemiddelmyndighetene. Mistanke om bivirkning kan også meldes av privatpersoner direkte via Legemiddelverkets nettsider, men det gir ikke like gode muligheter for å følge opp meldingene.

Mer om bivirkninger og melderutiner finner du på: www.slv.no og www.fhi.no.

Også de som har tatt HPV-vaksine bør gå til regelmessig livmorhalsundersøkelse

Livmorhalsprogrammet (celleprøve fra livmorhalsen) er et tilbud til alle norske kvinner fra 25-års alder om undersøkelse av livmorhalsen hvert 3. år. Hensikten er å oppdage kreft eller forstadier til kreft så tidlig som mulig. Det er viktig at også vaksinerte følger Livmorhalsprogrammet, fordi HPV-vaksinen ikke

beskytter mot alle kreftfremkallende HPV-typer. Den beste beskyttelsen mot livmorhalskreft får de som både lar seg vaksinere og deltar i Livmorhalsprogrammet.

Verdt å merke seg

- * Du finner informasjon om hvor og når du kan få HPV-vaksine på nettsiden til kommunen du bor i.
- * HPV-vaksinasjon består av tre doser. Andre dose gis minst en måned etter den første. Siste dose gis minst fem måneder etter andre dose.
- * Vaksinen anbefales til unge kvinner enten de har hatt ingen, én eller flere seksualpartnere.
- * HPV-vaksine skal ikke tas av gravide.
- * HPV-vaksine beskytter ikke mot andre seksuelt overførbare sykdommer. Kondom er derfor viktig også for dem som har fått HPV-vaksine.
- * Den beste beskyttelsen mot livmorhalskreft får de

som både tar HPV-vaksine og deltar i Livmorhalsprogrammet (celleprøve fra livmorhalsen).

Mer informasjon finnes på Folkehelseinstituttets nettside www.fhi.no/hpv

HPV $\frac{2016}{2018}$

HPV-vaksine til unge kvinner

Utgitt av Folkehelseinstituttet oktober 2016

Opplag: 200 000 **Design:** Fetetyper.no **Trykk:** wj.no

Bestilling: publikasjon@fhi.no – oppgi målform (bokmål/nynorsk) **Tlf:** 21 07 82 00

Folkehelseinstituttet

Postboks 4404 Nydalen, 0403 Oslo